IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 64)

z dnia 22 czerwca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 64)

22 czerwca 2021 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1234) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1273) w zakresie:

1) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
2) części budżetowej 31 – Praca:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,
d) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Pracy,
– Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
e) program wieloletni „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – V etap
3) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,
d) państwowy fundusz celowy:
– Fundusz Solidarnościowy,
e) „Wieloletni rządowy program «Posiłek w szkole i w domu» na lata 2019–2023”,
f) program wieloletni „Senior+” na lata 2015–2020,
g) środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020
4) części budżetowej 63 – Rodzina:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,
5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 15, 18, 25, 27, 30, 33, 34, 35, 38, 53, 55, 58, 71,
6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 852 – Pomoc społeczna:

– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe,
b) 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe,
c) 855 – Rodzina:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe,
d) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom
samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów,
7) części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe
8) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (z udziałem przedstawicieli Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi):
a) dochody i wydatki,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytalno-Rentowy (KRUS),
– Fundusz Prewencji i Rehabilitacji (KRUS),
– Fundusz Administracyjny (KRUS)
9) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych:
a) dochody i wydatki,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytur Pomostowych,
– Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
c) państwowa osoba prawna – Zakład Ubezpieczeń Społecznych
10) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (z udziałem przedstawicieli Komisji Zdrowia).

W posiedzeniu udział wzięli: **Mikołaj Pawlak** rzecznik praw dziecka, **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Robert Tomanek** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii wraz ze współpracownikami, **Monika Rzepecka** zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Tomasz Maruszewski** zastępca prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Paweł Jaroszek** członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami, **Andrzej Bida** dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikami, **Dariusz Rogowski** p.o. dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska Małgorzata Cholewa**, **Dariusz Lipski**, **Brygida Śliwka**,– z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Witam serdecznie wszystkich zebranych. Porządek dzienny posiedzenia został państwu doręczony. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dzisiejszego posiedzenia? Nie słyszę.

Sprawdzimy kworum. Przypominam, że to jest nasze pierwsze posiedzenie w trybie stacjonarnym po długiej przerwie, w związku z powyższym wszystkich państwa proszę o zalogowanie się kartą do głosowania do systemu, który mają państwo na biurkach. Bardzo prosimy, żeby państwo posłowie nacisnęli dowolny przycisk: za, przeciw, wstrzymał się. Czy wszyscy państwo zagłosowali? Mamy kworum, ale widzę, że jeszcze niektórzy do nas dotarli.

Bardzo serdecznie witam na posiedzeniu pana ministra Stanisława Szweda i pana Mikołaja Pawlaka rzecznika praw dziecka. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów, pana Roberta Tomanka sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, Pawła Jaroszka członka zarządu nadzorującego pion finansów i realizacji dochodów w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Witam panią Monikę Rzepecką zastępcę prezesa KRUS, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, pana Tomasza Maruszewskiego zastępcę prezesa zarządu do spraw finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przedstawicieli Związku Województw RP, Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz wszystkich zaproszonych gości.

W dzisiejszym porządku obrad mamy rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r., druk nr 1234, wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 1273. Przejdziemy do pierwszej części budżetowej – 14 Rzecznik Praw Dziecka. Referował będzie pan minister Mikołaj Pawlak. Mam ogromną prośbę. Ponieważ jest bardzo dużo części budżetowych do zaopiniowania, a państwo posłowie mieli możliwość zapoznania się ze sprawozdaniami, one są wydrukowane i w formie elektronicznej, w związku z powyższym bardzo proszę referentów i koreferentów o bardzo syntetyczne przedstawienie tego, co jest najważniejsze, abyśmy w skondensowany sposób otrzymali najważniejsze informacje.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Rzecznik praw dziecka Mikołaj Pawlak:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, powiem krótko i zwięźle. Rzecznik Praw Dziecka w roku 2020 dysponował przyznaną kwotą w wysokości 13 794 tys. zł. Kwota była wyższa o nieco ponad 2 000 tys. zł niż w roku wcześniejszym w 2019 r. z uwagi na prowadzoną inwestycję nowej siedziby. To spowodowało wzrost wydatków. W roku 2020 wynagrodzenia stanowiły 43% wydatków, pozostałe 57% to wydatki rzeczowe. Przeciętne wynagrodzenie na jednego zatrudnionego wynosiło 7 548 zł. Byłem jedynym pracownikiem liczonym według statusu mnożnikowego. Główne wydatki Biura Rzecznika Praw Dziecka w roku 2020 to przeprowadzka do nowej siedziby oraz wydatki związane z doposażeniem i wyposażeniem nowego biura.

Oczywiście pandemia COVID-19 spowodowała konieczność zakupu różnego rodzaju materiałów bezpieczeństwa – maseczek, rękawiczek, płynów itd. Dodatkowo wyposażyliśmy pracowników w programy i licencje komputerowe umożliwiające pracę zdalną. W związku z COVID-19 były przeprowadzone dodatkowe badania dotyczące nauki zdalnej dzieci i młodzieży, a ponadto w grudniu uruchomiono całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania. Była kampania informacyjna promująca ten telefon i czat internetowy. Z wymiernych inwestycji zakupiliśmy serwery – w nowej siedzibie była wymagana nowa serwerownia – za kwotę 246 tys. zł, samochód osobowy z uwagi na konieczność przejazdu pracowników do sądów – 76 tys. zł i licencje na programy komputerowe. To jest zwięzłe podsumowanie części budżetowej przyznanej rzecznikowi praw dziecka.

Dodatkowo w ciągu roku zaistniała całkowicie nowa sytuacja nieprzewidziana w budżecie państwa, czyli powołanie państwowej komisji zwanej komisją pedofilską, ale to jest odrębny i niezależny organ. Natomiast na samym początku, przez dwa i pół mie-

siąca, z uwagi na brak przepisów i części budżetowej, która została przypisana w 2021 r. dla tego urzędu, środki z rezerwy budżetowej były przekazane za pośrednictwem mojego biura. Na pewno będzie referat Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję za tę kontrolę. Trzy oceny pozytywne bardzo cieszą, a uwagi co do sposobu powołania komisji dotyczą bardzo wielu urzędów. Chodzi o sytuację, w której powstał nowy urząd, a nie było żadnego przepisu, który powodowałby najprostsze czynności, łącznie z tym, aby komisja miała podstawowe możliwości działania. To spadło na moje barki. W pierwszym okresie były przekazywane również z mojego biura podstawowe rzeczy z wyposażenia. To trwało przez około dwa i pół miesiąca. Nie ma wniosków pokontrolnych w tym zakresie, więc dziękuję bardzo za kontrolę, przyda się w przyszłości. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Bardzo proszę pana posła Leszka Dobrzyńskiego o przedstawienie koreferatu.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, potwierdzam – rzecznik praw dziecka w 2020 r. zrealizował wydatki w wysokości 13 794 tys. zł, co stanowiło 100% planu. W porównaniu do roku 2019 nastąpił wzrost wydatków o 2 209 tys. zł, czyli około 19%. Jak mówił wcześniej pan rzecznik, te wydatki w większości były związane z przeprowadzką, zmianą siedziby, wydarzeniami związanymi z COVID-19, zakupem serwera, samochodu itd. Szanowni państwo, wnoszę o uznanie tego sprawozdania.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o odniesienie się do sprawozdania.

P.o. dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, rzecznik praw dziecka w 2020 r. prawidłowo realizował dochody i wydatki w części 14. Wydatki zostały poniesione na cele służące realizacji zadań rzecznika. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Roczne sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał zostały sporządzone i przekazane terminowo do Ministerstwa Finansów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych. W trakcie kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. NIK ustaliła, że minister finansów z rezerw celowych budżetu państwa (pozycja 56) przekazał dysponentowi części Rzecznik Praw Dziecka środki w kwocie 5 000 tys. zł dla Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, dla których w 2020 r. nie utworzono nowej części budżetowej. W rezultacie zadania komisji były finansowane w 2020 r. z części budżetu państwa, której dysponentem był rzecznik praw dziecka. W celu przekazania środków finansowych na działalność komisji, rzecznik praw dziecka bez podstawy prawnej ustanowił przewodniczącego komisji dysponentem trzeciego stopnia. Żaden z przepisów, na które powoływał się rzecznik w sprawie ustanowienia dysponentów, nie uprawniał go do takiego działania. NIK zauważa, że komisja rozpoczęła swoją działalność w drugiej połowie 2020 r., a w ustawie o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 nie określono sposobu finansowania komisji oraz trybu utworzenia urzędu komisji i sposobu jego finansowania. Brak uwzględnienia komisji przez Ministerstwo Finansów w klasyfikacji części budżetowej zarówno w 2019 r., jak i 2020 r., uniemożliwiał sfinansowanie działań komisji w 2020 r. i spowodował brak możliwości przekazania środków finansowych na rozpoczęcie podstawowych czynności organizacyjnych. Podjęte przez rzecznika działania umożliwiły komisji rozpoczęcie działalności, jednak nie miały podstawy prawnej.

NIK przeprowadziła również kontrolę budżetu państwa w Urzędzie Państwowej Komisji – brak w urzędzie odpowiednich dokumentów oraz danych uniemożliwiał sformułowanie całościowej oceny wykonania budżetu w 2020 r. Policzone przez urząd

wydatki z tytułu wykorzystania środków z rezerwy celowej związane były z realizacją zadań komisji. Urząd nie zapewnił mechanizmów pozwalających na prawidłowe prowadzenie gospodarki finansowej. W urzędzie nie został opracowany plan wydatków na 2020 r., czym naruszono art. 11 ustawy o finansach publicznych, według którego podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków. Negatywnym skutkiem takiej sytuacji był między innymi brak możliwości ustalenia, czy wydatki zostały poniesione przez urząd w wysokościach ustalonych w kluczowym dla funkcjonowania jednostki dokumencie. Jednocześnie wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 11 ust. 1 ustawy o rachunkowości w urzędzie nie prowadzono ksiąg rachunkowych. W związku z ich brakiem nie była możliwa weryfikacja danych, tj. ustalenie rzetelności sprawozdań budżetowych oraz ich prawidłowości pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych ponad 13% wydatków ogółem, stwierdzono, że wydatki dokonywano na zakupy służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami w zakresie zamówień publicznych. Wyjątek stanowił niecelowy i niegospodarny zakup systemu finansowo-księgowego i płacowo-kadrowego, na który w 2020 r. urząd wydatkował prawie 8 tys. zł z umowy na kwotę ponad 38 tys. zł. Mimo, że system został zainstalowany i przeszkolono głównego księgowego, nie użytkowano go, ponieważ produkt był pozbawiony funkcjonalności niezbędnych do obsługi tego urządzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są jakieś pytania? Bardzo proszę, pani poseł Magdalena Biejat.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Panie rzeczniku, przeczytałam z uwagą opinię NIK dotyczącą budżetu i jestem zaniepokojona. Czy naprawdę nie ma pan żadnego problemu, że przekazał pan środki komisji do spraw pedofilii, mówiąc w skrócie, bez żadnej podstawy prawnej oraz że ta komisja złamała zasadę ustawy o finansach publicznych? Czy to dla pana, jako rzecznika, jest OK? To jest moje podstawowe pytanie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie ministrze.

Rzecznik praw dziecka Mikołaj Pawlak:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pani poseł. Urząd jest organem niezależnym. W sytuacji, która zaistniała, mogę podsumować, że brak przepisu nie traktuję w taki sposób, jak izba. Uważam, że była podstawa, bo najbliżej działalności komisji w systemie polskiego prawa jest rzecznik praw dziecka, który sprawuje kontrole. To jest organ kontrolny, konstytucyjny, chroniący prawa dziecka. Działalność komisji nie jest niczym innym niż ochroną praw dziecka? To, po pierwsze.

Po drugie, skoro miałem możliwość chronienia dzieci, dzisiaj zrobiłbym to samo. Państwo jako ciało prawodawcze nie dali przepisu mówiącego wprost, w jaki sposób to zrobić. Była szeroka współpraca różnych organów państwa, w tym ministra finansów, aby sprostać temu zadaniu w miarę dostępnych możliwościach. Mogę powiedzieć, że mając wytyczoną drogę dla działalności rzecznika, poszedłem poboczem, ale po to, by osiągnąć cel. Co by było, gdybym tego nie zrobił? Komisja do tej pory nie zaczęłaby działać nie z mojej winy. Mogłem się schować, zostawić to, ale jako rzecznik pierwszy powołałem osoby do pełnienia funkcji w tej komisji. Osoba przeze mnie wskazana została przewodniczącym dzięki Wysokiej Izbie i wszystkim nam zależało, żeby powstał organ, który będzie merytorycznie walczył z tym okrutnym przestępstwem. Dzisiaj zrobiłbym to samo. Jeżeli nie ma innego przepisu, stosuję swoje przepisy i statuty. To było zgodne z celem, jakim jest dla nas wszystkich ochrona dzieci.

Szanowna Komisjo, szanowna pani poseł, budżet został rozliczony w znakomity sposób, co nie zdarzyło się od dawna, od lat w Biurze Rzecznika Praw Dziecka. Komisja, jako organ niezależny, powołana kolegialnie ma podejmować pewne decyzje, również administracyjne. Skoro nie zostały podjęte, ewentualną odpowiedzialność za różnego rodzaju

naruszenia przepisów zamówień publicznych, dyscypliny finansów publicznych, Prawa pracy itd. nie ponosi Rzecznik Praw Dziecka, bo ten urząd jest niezależny w zakresie merytorycznym. Dlatego uznaję uwagi za nie na miejscu. Zadanie zostało wykonane na tyle, na ile pozwalały przepisy. Gdyby nie działalność rzecznika praw dziecka, komisja w ogóle by nie powstała, a nawet nie zaczęła działać. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł, rozumiem ad vocem?

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Tak, krótko. Muszę powiedzieć, że zaskakuje mnie, jak pan rzecznik stawia sprawę. Pan rzecznik był łaskaw podkreślić, że była współpraca i był pan w kontakcie z ministrem finansów. Jak rozumiem rząd należy do Zjednoczonej Prawicy, w związku z tym, nic nie stało na przeszkodzie, żeby przyjąć odpowiednie przepisy. To, że pan rzecznik, człowiek, który powinien przestrzegać prawa, postanowił uznać samodzielnie, że cel uświęca środki i można obejść prawo i pójść poboczem, jak pan to zgrabnie ujął, jest dla mnie wyjaśnieniem nie do przyjęcia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Chcę tylko uściślić. Zapytam przedstawiciela NIK. Opinia odnośnie do działalności rzecznika praw dziecka była pozytywna, czy tak? Tak zrozumiałam z pierwszego zdania, które pan wypowiedział.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, oceniając wykonanie budżetu państwa przez jego dysponentów, NIK stosowała ocenę pozytywną i negatywną. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej, NIK stosowała ocenę w formie opisowej. Tutaj, w przypadku części 14 – Rzecznik Praw Dziecka wraz z Urzędem Państwowej Komisji, została zastosowana ocena opisowa. Z tego wynika, że przy wykonaniu dochodów i wydatków nie ustalono nieprawidłowości, natomiast nieprawidłowość polegała na ustanowieniu dysponenta trzeciego stopnia w postaci komisji bez żadnej podstawy prawnej.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. W takim razie, czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka?

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Tak, zgłaszam sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Zatem będziemy głosować opinię. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyniku. Głosowało 20 posłów – 16 było za, 4 przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z wykonania części budżetowej 14. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do części budżetowej 31 – Praca: Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, program wieloletni „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy" – V etap. Referuje Robert Tomanek podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii. Bardzo proszę o syntetyczne sprawozdanie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Robert Tomanek:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, powiem bardzo syntetycznie. Najpierw sprawozdanie z wykonania budżetu części 31 – Praca. W ubiegłym roku dochody budżetowe wyniosły 25 901 tys. zł i były niższe o 3 378 tys. od planu w znowelizowanej ustawie budżetowej. Wydatki w tej części zaplanowano w wysokości 428 201 tys. zł i zostały zrealizowane na nieco wyższą kwotę 459 579 tys. zł. Wynikało to z większego wydatkowania środków na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej. Trzeba też dodać, że w ustawie budżetowej w ubiegłym roku zostały zaplanowane wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 943 479 tys. zł z przeznaczeniem

na realizację czterech programów, a właściwie pięciu – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, RPO, Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Norweski Mechanizm Finansowy. Jednak w trakcie roku dokonano zmian w planie wydatków na te fundusze o 913 715 tys. zł. Dlaczego powiedziałem o czterech programach? Dlatego, że to dotyczyło czterech pierwszych. Fundusz norweski nie był zwiększany. Generalnie kwota wydatków zaplanowana na programy europejskie wzrosła do 1 857 194 tys. zł. W przypadku wszystkich trzech części opinia NIK była pozytywna, ale myślę, że pan dyrektor jeszcze to skomentuje.

Drugi materiał dotyczy sprawozdania z wykonania Funduszu Pracy za rok 2020. Wiadomo, że fundusz ten służy do łagodzenia skutków pozostawania bez pracy osób bezrobotnych oraz finansowania programów wsparcia. Stan tego funduszu ma zabezpieczać interesy pracujących, interesy rynku pracy. Stan funduszu na początku 2020 r. określony w ustawie budżetowej wynosił 22 726 943 tys. zł. Został zrealizowany w wyższej wysokości 24 130 648 tys. zł. Przychody zrealizowano na poziomie 99% planu, a koszt realizacji funduszu wyniósł 30 012 974 tys. zł, co stanowiło 71,3% planu. To pokazuje jaka była sytuacja na rynku pracy – nie wymagała większego finansowania. Stan funduszu na koniec ubiegłego roku kształtował się na poziomie 177,8% planu po zmianach.

Trzeci, ostatni dokument dotyczy sprawozdania z wykonania planu Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubiegły rok. Jak państwo wiedzą, ten fundusz służy ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Na początku ubiegłego roku ukształtował się na poziomie 1 890 132 tys. zł. Planowany był na niższym poziomie, około 1 500 000 tys. zł. Przychody funduszu zrealizowano w kwocie 15 577 435 tys. zł, co stanowiło 101,5% planu. Koszty realizacji funduszu – i to jest informacja warta podkreślenia – wyniosły 11 550 826 tys. zł, czyli 75,1% planu. To też potwierdza, że sytuacja na rynku pracy była mniej dramatyczna niż zakładano nowelizując budżet. Stan funduszu na koniec ubiegłego roku kształtował się na poziomie ponad 5 900 000 tys. zł, co wynosiło ponad 400% planu. Mam również informację o pozytywnych opiniach o pierwszym i drugim funduszu ze strony NIK.

To wszystko, jeżeli chodzi o syntetyczne przedstawienie trzech sprawozdań.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Koreferat w tej części budżetowej przedstawi pan poseł Janusz Śniadek. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, po znakomitej, syntetycznej prezentacji pozostaje mi tylko podsumować w kilku zdaniach, że dochody w części Praca, które wyniosły 428 201 tys. zł w ubiegłym roku, stanowią zwykle mały ułamek wydatków. Wspomnę tylko o wynagrodzeniach, że ostatecznie wykonanie wyniosło 459 579 tys. zł. Jeśli chodzi o fundusze celowe – kondycja Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest bardzo dobra. Również, jeśli chodzi o Fundusz Pracy, bardzo wiele działo się w ciągu roku, ale stan funduszu na koniec 2020 r. wyniósł 26 853 698 tys. zł, co jest na pewno powodem do zadowolenia i satysfakcji. Reasumując, wnoszę o przyjęcie sprawozdania za rok 2020 części budżetowej 31 – Praca, łącznie z Funduszem Pracy, Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz wieloletnim programem „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy". Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu w części 31 – Praca. NIK nie stwierdziła istotnych przypadków naruszenia zasad gospodarowania środkami publicznymi, nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie wydatkowania budżetu środków europejskich. Przechodząc do planu finansowego Funduszu Pracy informuję, że NIK oceniła pozytywnie jego wykonanie w 2020 r. Prawidłowo realizowano przychody i gospodarowano wolnymi środkami funduszu, jak również realizowano zadania funduszu określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2020 r. decyzją ministra rodziny, pracy i polityki społecznej udzielono ze środków Funduszu Pracy nieoprocentowanej pożyczki wysokości 4 000 000 tys. zł Funduszowi Solidarnościowemu. Pożyczka na rzecz Funduszu Solidarnościowego podlega spłacie w ratach rocznych nie niższych niż 300 000 tys. zł od 2030 r. Pożyczka została udzielona na sfinansowanie wypłaty kosztów obsługi wypłaty oraz kosztów obsługi wniosków o świadczenie uzupełniające, o których mowa w art. 11 ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W ocenie NIK dalsze finansowanie ze środków Funduszu Pracy zadań z Funduszu Solidarnościowego może stanowić zagrożenie dla realizacji ustawowych zadań Funduszu Pracy.

NIK pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ocenę tę uzasadnia między innymi prawidłowe wykonywanie zadań określonych w ustawie o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Sytuacja związana z epidemią Sars-CoV-2 spowodowała konieczność stworzenia pilnej i doraźnej pomocy dla przedsiębiorców i innych podmiotów. Minister właściwy do spraw pracy jako dysponent Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych uczestniczył w pracach nad zasadami wsparcia przedsiębiorców na podstawie ustawy covidowej. W 2020 r. ze środków Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wydatkowano łącznie na ochronę rynku pracy, w tym miejsc pracy, wsparcie dla przedsiębiorców oraz pracowników i bezrobotnych, kwotę 32 422 735 tys. zł. NIK przeprowadziła kontrolę w zakresie wykorzystania przez 32 powiatowe urzędy pracy oraz 16 wojewódzkich urzędów pracy dotacji celowych z Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przeznaczonych na wsparcie uprawnionych podmiotów w ramach instrumentów przewidzianych w ustawie covidowej. Kontrole wykazały, że wsparcie było udzielane na ogół w sposób prawidłowy.

Wprowadzane w sytuacji kryzysowej rozwiązania prawne w kolejnych nowelizacjach ustawy covidowej nie były poprzedzone rzetelną analizą potrzeb oraz niosły ryzyko błędów i pomyłek w zakresie kryteriów dostępu do pomocy dla poszczególnych podmiotów i branż. Mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i skutecznego wsparcia udzielanego w ramach tzw. tarczy antykryzysowej, zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz potrzebę wprowadzenia rozwiązań systemowych, NIK wskazuje na potrzebę wzmocnienia kontroli zarządczej w zakresie analizy potrzeb rynku pracy, prac legislacyjnych, weryfikacji prawidłowości i skuteczności instrumentów określonych w ustawie covidowej oraz prawidłowości wydatkowania i rozliczania środków przeznaczonych na przeciwdziałanie negatywnym skutkom epidemii. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do tej części budżetowej? Bardzo proszę, pani poseł Magdalena Biejat.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Mam pytanie dotyczące Funduszu Pracy. Z analizy NIK wynika, że nie wykorzystano pełnej dotacji, którą otrzymał fundusz. Pytanie, z czego to wynika? To jest dość niepokojąca informacja. Według raportu NIK wydano więcej niż w 2019 r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, ale z analizy wynika również, że przyniosło to niższe efekty. Mimo wyższych nakładów mniej osób skorzystało z tych środków. Będę wdzięczna za wyjaśnienie, dlaczego tak się stało.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze, o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MRPiT Robert Tomanek:

Jeżeli chodzi o plan covidowy, było 23 000 000 tys. zł, a wydatkowano 21 300 000 tys. zł. To było w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez powiatowe urzędy pracy, dlatego pojawiła się korekta. Natomiast, jeśli chodzi o Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, plan wynosił 14 800 000 tys. zł, wykonanie 11 100 000 tys. zł. Koszty

obsługi wyniosły 14 500 tys. zł, a plan wyniósł mniej więcej tyle samo. Czy to jest wyczerpująca odpowiedź?

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Tak, dziękuję. A jeśli chodzi o moje drugie pytanie? Skąd wynika różnica? Mimo, że wydano więcej pieniędzy na przeciwdziałanie bezrobociu i wsparcie osób bezrobotnych niż w 2019 r., co rozumiem i popieram, z raportu i analizy NIK wynika, że za te pieniądze wsparcie uzyskało mniej osób niż w 2019 r., chociaż nakłady były wyższe.

Podsekretarz stanu w MRPiT Robert Tomanek:

Może pani dyrektor uzupełni, jeżeli mamy takie materiały. Zaraz sprawdzimy, pani poseł.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Może być odpowiedź na piśmie, to mnie również satysfakcjonuje.

Dyrektor Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii Ewa Flaszyńska:

Dzień dobry państwu. Działamy w ramach planu finansowego i nakładanych limitów. Specyfiką realizacji zadań Funduszu Pracy jest to, że każdy powiatowy urząd pracy ma limit na zadania, w tym na aktywizację. W ramach tych kwot dysponent przekazuje środki do wysokości limitu. Jeżeli w danym regionie powiatowy urząd pracy wnioskuje o zwiększenie, dysponent zwiększa kwoty. Natomiast nie było sytuacji, że jakiś powiat zawnioskował o zwiększenie limitu, a takiego nie otrzymał.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Tak, to jest jasne dla mnie, natomiast nie rozumiem mechanizmu, że było więcej pieniędzy, a mniej osób skorzystało z tych form niż w 2019 r.

Dyrektor w MRPiT Ewa Flaszyńska:

Zapewne chodzi o stawkę jednostkową. Wzrósł koszt jednostkowy danej formy.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Prosta matematyka, pani dyrektor. Pytanie jest proste – wydano większą kwotę na mniejszą liczbę osób. W związku z powyższym, skąd wynika stawka na jedną osobę?

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Tak, po prostu chcę zrozumieć, skąd ta różnica?

Podsekretarz stanu w MRPiT Robert Tomanek:

Prawdopodobnie jednostkowy wydatek był większy. Natomiast jest pytanie o przyczyny. Myślę, że musimy się zastanowić, skoro państwo dyrektorzy mają wątpliwość. Ewentualnie w bezpośrednim kontakcie udzielimy odpowiedzi, dlaczego tak się stało. Udzielimy odpowiedzi na piśmie.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Super. Będę wdzięczna za wyjaśnienie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Rozumiem, że odpowiedź będzie na piśmie, natomiast wiemy, z czym był związany rok 2020. Sprawy związane z COVID-19 zaburzyły wiele rzeczy.

Zamykam dyskusję. Czy jest pozytywna opinia dotycząca części budżetowej 31? Nie słyszę sprzeciwu, zatem Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 31 – Praca.

Przechodzimy do części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne: wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019–2023, program wieloletnie „Senior+” na lata 2015–2020, środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020. Bardzo proszę pana ministra Stanisława Szweda z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej o zreferowanie.

Sekretarz stanu z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o część budżetową 44 – Zabezpieczenie społeczne, powiem krótko.

Główne wydatki budżetu państwa to 27 400 000 tys. zł, zrealizowane w 100%. Dominującą pozycją była wpłata do Funduszu Solidarnościowego w kwocie 26 500 000 tys. zł.

Drugą pozycją była dotacja celowa dla Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych w kwocie 695 000 tys. zł. Jeśli chodzi o realizację rządowych, resortowych programów pomocy społecznej oraz działań na rzecz osób starszych – łącznie ponad 116 000 tys. zł. Jeśli chodzi o wydatki budżetu środków europejskich – 318 000 tys. zł. To był Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa i Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój. Jeśli chodzi o kwestie dotyczące dotacji celowych, dotacje celowe w ustawie budżetowej zaplanowano na kwotę 753 000 tys. zł, wykonano na poziomie 750 000 tys. zł. Liczby powtarzają się, jeśli chodzi o PFRON. W tym zakresie również dotyczy to Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, dawny ASOS, kwota 36 000 tys. zł, oraz kwestii programu wspierania jednostek samorządu na tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na kwotę 3 000 tys. zł. Jeśli chodzi o plan Funduszu Solidarnościowego, w ustawie budżetowej zaplanowano kwotę 30 200 000 tys. zł, zrealizowano na poziomie 30 700 000 tys. zł, czyli przekroczono o 1%.

Głównym źródłem przychodów jest wpłata na fundusz z budżetu państwa, do tego obowiązkowa składka 0,45% – kwota 2 300 000 tys. zł i danina solidarnościowa – 1 800 000 tys. zł. Jeśli chodzi o program „Posiłek w szkole i domu", na ten cel przeznaczyliśmy 471 000 tys. zł z zaplanowanych środków 550 000 tys. zł – realizacja mniejsza ze względu na COVID-19. Odnośnie do programu „Senior+", przeznaczona kwota 80 000 tys. zł. została wykonana na poziomie 57 000 tys. zł. Również przyczyną niepełnego wykorzystania środków była kwestia związana z COVID-19. Mimo tego, udało się utworzyć 195 nowych placówek z programu „Senior+". Również wspieraliśmy, jak jest w każdym programie, bieżące funkcjonowanie prawie 600 jednostek. Myślę, że to wszystko, jeśli chodzi o część budżetową 44. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Koreferat w tej części budżetowej przedstawi pani poseł Elżbieta Duda. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Duda (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo, kwestie dotyczące dochodów przedstawionych przez pana ministra w części 44 – Zabezpieczenie społeczne nie budzą wątpliwości, zatem proszę o przyjęcie. Wydatki w części 44 również nie budzą wątpliwości, dlatego proszę Wysoką Komisję o przyjęcie sprawozdania.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję, pani poseł. Bardzo proszę o opinię Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 44 – Zabezpieczenie społeczne w 2020 r. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Wydatki zostały poniesione na realizację zadań ustawowych. Pozytywnie zaopiniowano prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań przez dysponenta części 44.

Przechodząc do planu Funduszu Solidarnościowego, informuję, że NIK oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego funduszu w 2020 r. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Koszty zostały poniesione na realizację zadań ustawowych. Zrealizowane w 2020 r. przychody funduszu wynosiły 30 743 000 tys. zł, natomiast koszty – 19 567 688 tys. zł. Ponad 82% przychodów funduszu stanowiła wpłata z budżetu państwa przekazana przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w związku z koniecznością zabezpieczenia środków na waloryzację niektórych świadczeń. Chodzi o kwotę 26 500 000 tys. zł. Największą pozycję kosztów stanowiła wypłata dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi. Mówimy o kwocie 11 504 000 tys. zł, a także wypłata rent socjalnych i zasiłków pogrzebowych wraz z kosztami obsługi – 4 204 000 tys. zł. Istotne jest, że Fundusz Solidarnościowy nie dysponował własnymi przychodami pozwalającymi na sfinansowanie tych

wydatków. W 2020 r. udzielono funduszowi dwóch nieoprocentowanych pożyczek. Jak wcześniej wspomniałem, to była pożyczka z Funduszu Pracy w wysokości 4 000 000 tys. zł oraz z Funduszu Rezerwy Demograficznej – 11 505 000 tys. zł. W przypadku pożyczki z 2019 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej w wysokości 8 736 000 tys. zł, została ona umorzona 1 stycznia 2021 r.

W ocenie NIK, mimo iż działania miały umocowania w regulacjach ustawowych lub decyzji dysponenta funduszu, jednak dalsze finansowanie zadań Funduszu Solidarnościowego ze środków Funduszu Pracy, jak i z Funduszu Rezerwy Demograficznej może stanowić zagrożenie dla realizacji ustawowych zadań tych funduszy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do tej części budżetowej? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wyżej wymienionej części budżetowej? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja zaopiniowała pozytywnie część budżetową 44.

Przechodzimy do części budżetowej 63 – Rodzina. Pan minister rozpoczął już referowanie, chciałabym, żeby wszystkie pozostałe części zostały zreferowane przez pana ministra. Bardzo proszę, pan minister Stanisław Szwed.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Myślę, że zacznę od punktów 8 i 9, bo one razem łączą się w jednym pakiecie. Jeśli chodzi o punkt 5, wspomnę o dwóch programach. Pierwszy to Rodzina – kwota 8 500 tys. zł na wspieranie programów dotyczących demografii. Druga pozycja to realizacja działań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny w kwocie 6 300 tys. zł.

Jeśli chodzi o część budżetową 83, dotyczy to Programu Rodzina 500+. W 2020 r. przeznaczono 40 600 000 tys. zł. Nastąpił wzrost o prawie 10 000 000 tys. zł w stosunku do 2019 r. Wzrost wynika z rozszerzenia programu na wszystkie dzieci i opieką programu objętych było ponad 6,6 mln dzieci. Jeśli chodzi o świadczenia rodzinne – 13 100 000 tys. zł – również nastąpił wzrost w stosunku do roku 2019. W tym zakresie głównym czynnikiem wzrostu było podniesienie od 1 stycznia kwoty świadczenia pielęgnacyjnego – wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia. W 2019 r. to była kwota 1583 zł, w 2020 r. – 1830 zł. Od 1 listopada 2019 r. podnieśliśmy kwotę zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 215,84 zł. Jeśli chodzi o program Dobry Start, kwota wyniosła 1 400 000 tys. zł, wypłacona dla 4,4 mln dzieci. Jeśli chodzi o opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, czyli popularny program „MALUCH+" – łącznie 337 000 tys. zł. Jeśli chodzi o program pomocy społecznej, przeznaczyliśmy kwotę na poziomie 4 600 000 tys. zł, również nastąpił wzrost o 100 000 tys. zł w stosunku do roku 2019. Kwestia realizacji karty parkingowej i legitymacji osób niepełnosprawnych – wykonane na poziome 169 000 tys. zł, wzrost o 21 000 tys. zł. To wszystko, bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. W części budżetowej 63 – Rodzina koreferentem jest pani poseł Danuta Nowicka. Bardzo proszę.

Poseł Danuta Nowicka (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, po przeanalizowaniu przedstawionego sprawozdania i wysłuchaniu pana ministra, rekomenduję przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w części 63 – Rodzina.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Jeżeli chodzi o punkt 8 i 9, czyli część 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 15, 18, 25, 27, 30, 33, 34, 35, 38, 53, 55, 58 i 71, jak również części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, opinia posłów jest pozytywna. Nie będziemy powielali wszystkich informacji i danych, które przedstawił pan minister.

Teraz bardzo proszę pana dyrektora z NIK o przedstawienie opinii. Wiem, że w poprzedniej opinii był poruszony temat Funduszu Solidarnościowego, więc bardzo proszę o łączną opinię do części budżetowej 63 – Rodzina, jak również do części budżetowej 83 i 85 .

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zgodnie z założeniami przyjętymi przez Najwyższą Izbę Kontroli do kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r., między innymi część 63 nie podlegała kontroli w 2021 r. Argumentacja została zawarta w piśmie prezesa NIK skierowanego do przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, a także informacja o nowym podejściu NIK w bieżącym roku została przekazana do Biura Analiz Sejmowych. Zatem część 63 nie podlegała kontroli wykonania budżetu.

Natomiast, jeżeli chodzi o wyniki kontroli części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, została im poświęcona oddzielna kontrola, planowanie i wykorzystanie rezerw budżetu państwa i budżetu środków europejskich, przeprowadzona w drugiej połowie 2020 r. w Ministerstwie Finansów, w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i wybranych ośmiu urzędach wojewódzkich. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r. Wyniki kontroli zostaną przedstawione do końca bieżącego miesiąca. W ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. szczegółowemu badaniu nie podlegały rezerwy nr 15, 18, 25, 27, 30, 33 i 35. W pozostałych wybranych pozycjach rezerw celowych objętych kontrolą nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. Rezerwy zostały utworzone zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym między innymi przez ministra rodziny, pracy i polityki społecznej i szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, pozycja 71. Nie dokonywano zmian przeznaczenia środków zaplanowanych w rezerwie.

Z kolei, jeżeli chodzi o część 85 – Budżety wojewodów, zrealizowane w 2020 r. dochody w dziale – Pomoc społeczna stanowiły 1,3% dochodów ogółem wykonanych w budżetach wojewodów. W 2020 r. na pomoc społeczną przeznaczono 5,8% wydatków budżetu państwa wykonanych w budżetach wojewodów. Większość tych wydatków zrealizowano w formie dotacji przekazanym jednostkom samorządu terytorialnego, między innymi na finansowanie zasiłków, prowadzenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia, dofinansowanie działalności ośrodków pomocy społecznej oraz pomocy w zakresie dożywiania. Dochody województw w tym dziale zaplanowano na rok 2020 w wysokości 20 016 tys. zł, a wykonano w kwocie 31 110 tys. zł, czyli o 55% więcej niż planowano. Najwyższe dochody odnotowano w województwach wielkopolskim, pomorskim oraz mazowieckim. Dochody z tych trzech województw stanowiły ponad 30% dochodów w dziale. Prawie 90% zrealizowanych dochodów wojewodów w dziale – Pomoc społeczna stanowiły zwroty dotacji oraz dochody z tytułu zadań zleconych samorządom. W 2020 r. odnotowano dwukrotny wzrost należności, a zaległości o 70% w porównaniu do roku poprzedniego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzeniu działań windykacyjnych w celu odzyskania należności dochodów w dziale – Pomoc społeczna.

W 2020 r. wydatki wojewodów w dziale – Pomoc społeczna wynosiły 4 590 482 tys. zł, w tym wydatki niewygasające 7 812 tys. zł, co stanowiło 97% planu wydatków po zmianach. Całość wydatków została poniesiona z budżetu państwa. Nie wydatkowano żadnych środków z budżetu środków europejskich. Większość wydatków zrealizowano w formie dotacji przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego na zasiłki stałe, okresowe, celowe i pomoc w naturze, domy pomocy społecznej oraz ośrodki wsparcia. Wydatki niewygasające wystąpiły w 13 województwach. Większość wydatków została przeznaczona na wydatki majątkowe, aż 86,9%, a pozostała część na dotacje i subwencje, zaś środki niewygasające z końcem 2020 r. przewidziano w szczególności na utworzenie i wyposażenie placówek w ramach programu wieloletniego „Senior+" na lata 2015–2020. W omawianym dziale nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. NIK stwierdziła, że były opóźnione decyzje wojewodów – zachodniopomorskiego i wielkopolskiego – w sprawie blokowania planowanych wydatków w tym dziale. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wyżej wymienionej części budżetowej 63? Nie słyszę. Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 63.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 83 – Rezerwy celowe? Nie słyszę. Komisja pozytywnie zaopiniowała tą część budżetową.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 85? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową. Bardzo dziękuję, panie ministrze. Dziękuję całemu zespołowi ministerstwa.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Referuje pan Andrzej Bida dyrektor generalny urzędu. Bardzo proszę.

Dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, dochody w znowelizowanej ustawie budżetowej zostały zapisane w kwocie 43 tys. zł, zrealizowane praktycznie w takiej samej kwocie. Wydatki urzędu w ustawie budżetowej zostały zapisane w wysokości 55 015 tys. zł. W trakcie roku budżetowego minister finansów 15 decyzjami zwiększył plan wydatków urzędu o kwotę 288 472 tys. zł, a dwoma decyzjami zmniejszył plan wydatków o kwotę 5 758 tys. zł. W wyniku powyższych decyzji budżet po zmianach wyniósł 337 729 tys. zł. Wykonanie wyniosło 334 243 tys. zł, co stanowiło 99% w stosunku do planu po zmianach.

Powiem, skąd tak olbrzymi wzrost naszego budżetu. Był on spowodowany tym, że urząd otrzymywał z rezerw budżetowych pieniądze na wykonanie ustawy, którą Sejm uchwalił w sierpniu 2020 r. i która weszła w życie w połowie września na wypłatę jednorazowego świadczenia sybirakom. Gro tej kwoty, ponad 200 000 tys. zł, zostało wygenerowane na pomoc sybirakom do końca roku, a pozostała część zwiększonej kwoty dotyczyła wypłaty świadczeń i pomocy dla działaczy opozycji, zgodnie z przepisami ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Koreferat w tej części budżetowej przedstawi pan poseł Robert Warwas. Bardzo proszę.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, planowane dochody Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych miały wynieść 43 tys. zł. Zrealizowano dochody w wysokości 43,7 tys. zł. Jak wspomniał pan dyrektor, dochody zostały wykonane w 100%, natomiast wykonane wydatki wyniosły 334 243 tys. zł, co stanowiło 99% wydatków zaplanowanych w zeszłorocznym budżecie. Wydatki zostały skalkulowane w czterech działach. Pan dyrektor pokrótce przedstawił z czego wynikał wzrost wydatków. Jedynie w dziale 752 – Obrona narodowa wydatki wyniosły 6 tys. zł. To jest równoznaczne ze spadkiem o 40% w porównaniu z zeszłorocznym budżetem. Spadek ten wynikał z obostrzeń związanych z COVID-19, które wpłynęły na obniżenie kosztów szkolenia w związku z przeprowadzeniem w formule online. Generalnie budżet Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych uważam za przejrzysty i proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie tego budżetu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Bardzo proszę pana dyrektora Dariusza Rogowskiego o przedstawienie opinii NIK.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zgodnie z założeniami przyjętymi przez NIK, wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 54 nie podlegało kontroli. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do tej części budżetowej? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wyżej wymienionej części budżetowej? Nie słyszę, zatem Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Przechodzimy do części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Chodzi o Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz Fun-

dusz Administracyjny. Referuje pani Monika Rzepecka zastępca prezesa KRUS. Bardzo proszę, pani prezes.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o część 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, plan wydatków budżetowych został zrealizowany w 99,98% w kwocie 18 919 917 tys. zł. Kwota została rozdysponowana w następujący sposób. Największą pozycję wydatków w części 72 – KRUS stanowiły wydatki w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, które zostały przeznaczone i zrealizowane między innymi na główne pozycje. To są dwa fundusze celowe: Fundusz Emerytalno-Rentowy – wydatki to 100% w stosunku do planów po zmianach w kwocie 18 430 121 tys. zł oraz Fundusz Prewencji i Rehabilitacji – 100% w stosunku do planu po zmianach, tj. 10 324 tys. zł. Bardzo ważną pozycją są świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty przez KRUS w kwocie 469 220 tys. zł. Te świadczenia, finansowane z budżetu państwa w ramach zadań zleconych dla KRUS, dotyczą między innymi świadczeń dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych, ryczałtów energetycznych, dodatków kombatanckich. To nie jest wyczerpujący katalog, natomiast chcę podkreślić, jeśli chodzi o świadczenia finansowane z budżetu państwa, a zlecone do wypłaty KRUS, że w związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. odbyło się finansowanie zasiłków opiekuńczych oraz zasiłków z tytułu pobytu na kwarantannie. To były świadczenia wypłacane od kwietnia 2020 r. i trwały do września 2020 r. w kwocie 152 807 tys. zł wypłacone z części 72 budżetu państwa w ramach zadań zleconych. Jeśli chodzi o zasiłki z tytułu kwarantanny, zostały one wypłacone w okresie od kwietnia do września 2020 r. w kwocie 6 000 tys. zł.

Od października do grudnia 2020 r. zasiłki opiekuńcze oraz zasiłki z tytułu kwarantanny, na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19, były realizowane ze środków w ramach Funduszu Emerytalno-Rentowego, z funduszu przeciwdziałania COVID-19. W 2020 r. zasiłków opiekuńczych wypłacono w kwocie 178 988 tys. zł, natomiast zasiłków z tytułu kwarantanny – 33 771 tys. zł. To było dodatkowe, nieprzewidziane, sprawnie i terminowo zrealizowane zadanie nałożone na KRUS. To stanowi podsumowanie części 72.

Teraz przejdę do Funduszu Emerytalno-Rentowego. Jeśli chodzi o realizację planu przychodów i kosztów w roku 2020, przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego, które zostały zaplanowane w znowelizowanej ustawie budżetowej z dnia 28 października 2020 r. kwocie 21 422 471 tys. zł, zostały zrealizowane w 99,6% planu po zmianach.

Największą pozycję, czyli 86% ogółu przychodów FER, stanowiła dotacja z budżetu państwa w kwocie 18 430 121 tys. zł.

Drugą pozycję stanowiła refundacja kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i inne transfery w kwocie 1 350 520 tys. zł, co stanowiło 6,3% ogółem przychodu funduszu.

Trzecia pozycja, jeśli chodzi o przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego, to jest przypis składek od rolników w kwocie 1 043 423 tys. zł, co stanowiło 4,9% ogółem przychodu funduszu. Wykonanie planu finansowego funduszu z tytułu przychodu ze składek wynosiło 94,9% planu, dlatego że w ramach przeciwdziałania COVID-19 rząd podjął decyzję o zwolnieniu rolników z opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za drugi kwartał.

Przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego w 2020 r. były przeznaczone głównie na finansowanie emerytur rolniczych oraz rent rolniczych, zasiłków pogrzebowych, zasiłków macierzyńskich, składek na ubezpieczenia zdrowotne płaconych za rolników i domowników oraz koszty przeciwdziałania COVID-19 w postaci zasiłków opiekuńczych oraz z tytułu pobytu na kwarantannie. Tę pozycję już wcześniej omówiłam, więc nie będę do niej wracała. Biorąc pod uwagę ograniczony czas, wspomnę o głównej pozycji wydatków kosztów Funduszu Emerytalno-Rentowego, czyli jak KRUS wydatkuje pieniądze i fundusze na emerytury i renty. To jest podstawowe i najważniejsze zadanie KRUS – wypłata emerytur i rent. Koszty z tego tytułu w 2020 r. wyniosły 16 280 143 tys. zł i stanowiły 98% wszystkich kosztów Funduszu Emerytalno-Rentowego. W roku 2020 przeciętna liczba świadczeniobiorców, czyli beneficjentów KRUS pobierających emerytury rolnicze, wyniosła 852 tys. osób, a liczba osób pobierających renty to 230 tys. Z kolei

1 173 000 osób było objętych ubezpieczeniem emerytalno-rentowym. Przeciętna emerytura finansowana z FER w 2020 r. wyniosła 1263,46 zł, a przeciętna renta – 1220,16 zł. Chcę podkreślić, że pomimo kosztów związanych z wypłatą zasiłków opiekuńczych i związanych z kwarantanną, wszystkie zadania związane z wypłatą rent i emerytur były realizowane w sposób ciągły, terminowy i w tym zakresie nie było zagrożenia przez cały 2020 r.

Nie będę rozwijała kwestii związanych z ubezpieczeniami zdrowotnymi, zasiłkami zdrowotnymi i macierzyńskimi, ponieważ one znajdą się we wszystkich materiałach przekazanych państwu posłom i uczestnikom dzisiejszego posiedzenia Komisji.

Przejdę teraz do omówienia realizacji planu przychodów i kosztów Funduszu Prewencji i Rehabilitacji w 2020 r. Przychody stanowiły 43 000 840 tys. zł i to jest 99,9% planu, natomiast koszty funduszu zostały zrealizowane w kwocie 38 077 tys. zł i stanowiły 84,7% planu. Zaplanowane na 2020 r. koszty funduszu zostały przeznaczone głównie na zakup usług zdrowotnych, czyli turnusy rehabilitacyjne dla beneficjentów KRUS oraz koszty inwestycyjne, czyli realizację zakupów inwestycyjnych w sześciu centrach rehabilitacji rolników, oraz na działania prewencyjne na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników. Jeśli chodzi o kwestię wydatkowania środków z Funduszu Prewencji i Rehabilitacji, chcę podkreślić, że była mniejsza liczba rolników, którym zapewniono turnusy i pobyty w centrach rehabilitacji rolniczej, ponieważ planowano dla 14 518 rolników oraz 1176 dzieci. Niestety przez COVID-19 zakres działania oraz usługi świadczone przez centra rehabilitacji rolniczej zostały częściowo zawieszone, jak również ograniczone w dużym okresie czasu. W związku z tym, koszty przeznaczone na turnusy rehabilitacyjne dotyczyły 7585 rolników. Chcę jeszcze podkreślić, że w związku z brakiem przychodów przez centra rehabilitacji rolników, nastąpiło ich dofinansowanie przez KRUS w kwocie 6651 tys. zł.

Jeśli chodzi o realizację planu przychodów i kosztów Funduszu Administracyjnego w 2020 r., przychody zostały zrealizowane w kwocie 783 227 tys. zł. Główną pozycję przychodów stanowił odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego, który został zrealizowany w kwocie 625 845 tys. zł i to stanowiło 80% przychodów. Drugim źródłem finansowania Funduszu Administracyjnego był odpis z funduszu składkowego w wysokości 8% przychodów, tj. 61 816 tys. zł i pozostałe przychody, które zostały zrealizowane w wysokości 95 566 tys. zł. Jeśli chodzi o koszty i na co został wydatkowany Fundusz Administracyjny KRUS, to są przede wszystkim koszty własne w kwocie 702 556 tys. zł. To są wynagrodzenia pracowników KRUS w kwocie 352 453 tys. zł, co stanowi 97,8% wykonania planu. To są opłaty pocztowe i bankowe – 72 055 tys. zł i zakup usług informatycznych.

To była informacja dotycząca realizacji trzech naszych funduszy. Podsumowując, należy stwierdzić, że obserwujemy spadek liczby emerytów i rencistów oraz osób ubezpieczonych w KRUS. Liczba osób ubezpieczonych przewyższa liczbę świadczeniobiorców. Składka zdrowotna na ubezpieczonych przekazywana była w terminie do Narodowego Funduszu Zdrowia i została zrealizowana w 100%. Przeciętne zatrudnienie w KRUS w 2020 r. wyniosło 6113 etatów, a przeciętne wynagrodzenie, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, wyniosło 4805 zł – bez trzynastki i dodatkowego rocznego wynagrodzenia. Na koniec grudnia 2020 r. przeciętne zatrudnienie osób niepełnosprawnych stanowiło 401 etatów.

To są wszystkie informacje. Myślę, że wszystkie szczegółowe dane w zakresie wykonania planu rzeczowo-finansowego zawarte są w przekazanych Wysokiej Komisji materiałach. W przypadku pytań pozostajemy do dyspozycji. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Bardzo proszę, koreferat w tej części budżetowej przedstawi pani poseł Ewa Kozanecka.

Poseł Ewa Kozanecka (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, panie ministrze, Wysoka Komisjo. Mam zaszczyt przedstawić koreferat z wykonania części budżetowej 72. Pani prezes szczegółowo przedstawiła wszystkie informacje i ta część budżetowa nie budzi zastrzeżeń.

Należy ją ocenić pozytywnie. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie wykonania budżetu w części 72. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę pana Dariusza Rogowskiego, dyrektora w NIK, o opinię.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, jeżeli chodzi o omówienie wyników kontroli wykonania budżetu przez KRUS, bardzo proszę o zgodę na przekazanie głosu przedstawicielowi Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani Marzanna Lipińska.

Wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marzanna Lipińska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. kontrolą objęto realizację wydatków budżetu części 72 – KRUS, wykonanie planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego oraz sporządzanie sprawozdań i prowadzenie ksiąg rachunkowych centrali KRUS. NIK opisowo oceniła wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 72. Wydatki zostały wykonane w kwocie 18 900 000 tys. zł, tj. w 100% planu po zmianach. Prawidłowo dokonywano blokowania planowanych wydatków. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych oraz przekazywaniu dotacji dla Funduszu Emerytalno-Rentowego. Natomiast stwierdzono nieprawidłowość, która miała wpływ na obniżenie oceny wykonania budżetu państwa w części 72, polegającą na przekroczeniu planowanych wydatków w paragrafie – świadczenia społeczne, przeznaczonych na wypłaty zasiłków opiekuńczych oraz zasiłków z tytułu kwarantanny dla osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ustawy z 2 marca 2020 r. dotyczących przeciwdziałania COVID-19, także na wypłatę jednorazowych dodatków pieniężnych. Przekroczenia te wystąpiły na koniec sześciu miesięcy w 2020 r. w dwóch działach: 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej. Najwyższe kwoty przekroczeń wydatków w dziale 753 nastąpiły na koniec września 2020 r. w kwocie 91 300 tys. zł i października 2020 r. – 115 500 tys. zł. To było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według której wydatki mogą być dokonywane na cele oraz w wysokościach określonych w planie finansowym jednostki z uwzględnieniem prawidłowo wykonanych przeniesień. Główną przyczyną wyżej wymienionych przekroczeń było niedokonanie zmiany planu finansowego wydatków części 72 przez dysponenta części, stosownie do art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, polegającej na przeniesieniu wydatków pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji, celem dokonania wypłaty zasiłków opiekuńczych oraz zasiłków z tytułu kwarantanny, a także jednorazowych dodatków pieniężnych. W związku z tą nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli wniosła do pani prezes KRUS o dokonywanie wydatków zgodnie z ustalonym planem finansowym po zmianach.

NIK pozytywnie oceniła wykonanie w 2020 r. planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego. Zmiany planu finansowego oraz realizację kosztów w ramach tego funduszu dokonano prawidłowo. NIK również pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania budżetowe KRUS za IV kwartał 2020 r. oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. Ewidencja księgowa centrali KRUS była prowadzona prawidłowo. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do tej części budżetowej? Zgłasza się pan poseł Piotr Borys, proszę bardzo.

Poseł Piotr Borys (KO):

Chcę bardzo podziękować przedstawicielom KRUS za obszerną informację z wykonania budżetu. Chcę zapytać, bo być może to nie znalazło się w zestawieniu. Czy ma pani infor-

mację, jaka była kwota łącznie wypłaconych rent i emerytur z KRUS w kontekście wpłynięcia do systemu składek z tytułu opłat? Pytanie, jaka jest generalna różnica pomiędzy kosztami państwa wynikającymi z wypłaty rent i emerytur, a ile składek wpływa do systemu? Chcę zapytać informacyjnie, jaka jest luka pomiędzy tym systemem? Czy jesteśmy na plusie, czy na minusie? Jak to wygląda w ujęciu rocznym? Dziękuję.

Zastępca prezesa KRUS Monika Rzepecka:

Panie pośle, dziękuję za pytania. Przekażę głos pani dyrektor, będzie szybciej i sprawniej. Dziękuję.

Główna księgowa w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agnieszka Myśliwiec:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, panie pośle, przypis składek na ubezpieczenie społeczne w 2020 r. to była kwota zaplanowana w wysokości 1 099 555 tys. zł. Została wykonana i zarejestrowana w systemie, zaewidencjonowana w księgach rachunkowych KRUS w kwocie 1 043 423 tys. zł i to stanowiło 95% w stosunku do planów. Jeśli chodzi o koszty związane z emeryturami i rentami rolniczymi, w 2020 r. była to kwota 16 280 143 tys. zł, co stanowiło 98% planu po zmianach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wyżej wymienionej części budżetowej? Nie słyszę. Zatem Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych: plan finansowy Funduszu Emerytur Pomostowych, plan finansowy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, plan finansowy państwowej osoby prawnej ZUS. Referuje pan Paweł Jaroszek członek zarządu ZUS. Bardzo proszę, panie prezesie.

Członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Paweł Jaroszek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zgodnie z prośbą, postaram się przedstawić syntetycznie. Jeśli chodzi o rok 2020, oczywiście sytuacja związana z pandemią wpłynęła w bardzo dużym stopniu na sytuację finansową funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, szczególnie największego, czyli Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jeśli chodzi o wpływ pandemii na wykonanie planu FUS, był on odczuwalny zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, co skutkowało jego dwukrotną aktualizacją. Jeśli chodzi o przychody FUS, w 2020 r. wyniosły one według przypisu 290 809 000 tys. zł i były o 18,1% wyższe od przychodów uzyskanych w roku poprzednim. Główną pozycję przychodów stanowiły składki na ubezpieczenia społeczne, które według przypisu wyniosły 209 139 000 tys. zł i wzrosły w stosunku do 2019 r. o 5,5%. Tutaj jednak należy silnie podkreślić, że w kwocie tej nie są ujęte skutki zwolnienia z obowiązku płacenia składek na ubezpieczenia społeczne w ramach programów pomocowych kierowanych do płatników składek, którzy nie mogli regulować swoich zobowiązań w związku z kryzysem wywołanym epidemią COVID-19. Natomiast są one widoczne w danych dotyczących wpływów ze składek, które w roku 2020 wyniosły 196 738 000 tys. zł i w porównaniu do roku 2019 zmniejszyły się o 0,1%. Chcę podkreślić, że w ciągu 2020 r. płatnicy zostali zwolnieni z obowiązku płacenia składek na FUS na łączną kwotę ponad 9 000 000 tys. zł, a konsekwencją tego oczywiście był spadek wskaźnika ściągalności składek na FUS, który za rok 2020 wyniósł nieco ponad 94%.

Jeśli chodzi o wpłaty z OFE, do FUS przekazywano środki zgromadzone na rachunkach członków OFE w związku z ukończeniem wieku niższego niż 10 lat od wieku emerytalnego, czyli tzw. suwak bezpieczeństwa, w kwocie 5 731 000 tys. zł i kwota ta była niższa w porównaniu do roku 2019 o ponad 17%, co przede wszystkim wynika z faktu, że w roku 2019 były przekazywane środki za roczniki, które miały zgromadzone w OFE stosunkowo duże kapitały. Dodatkowo należy podnieść, że w roku 2020 mieliśmy do czynienia z pogorszeniem koniunktury na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, co również skutkowało negatywną wyceną umarzanych jednostek i w konsekwencji wpływały niższe środki z tytułów suwaka bezpieczeństwa.

Jeżeli chodzi o dotację z budżetu państwa, w roku 2020 wyniosła ona 33 522 000 tys. zł i była niższa o 5 403 000 tys. zł niż w roku 2019. Jeśli chodzi o pozostałe przychody Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, według przypisu wyniosły one 40 348 000 tys. zł. Warto podkreślić, że gro tej kwoty stanowiły środki otrzymane z tzw. Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 28 300 000 tys. zł i zostały one przeznaczone na sfinansowanie negatywnych skutków społeczno-gospodarczych epidemii COVID-19. Warto również podkreślić, że w 2020 r. FUS został zasilony jednorazową wpłatą z budżetu państwa w kwocie 12 000 000 tys. zł.

W roku 2020 koszty funduszu wyniosły 277 290 000 tys. zł i były wyższe o ponad 30 000 000 tys. zł, tj. ponad 12%, w stosunku do roku 2019. Jeśli chodzi o nasze podstawowe wydatki, czyli emerytury i renty, wyniosły one 229 085 000 tys. zł. Przeciętna miesięczna wypłata świadczenia emerytalno-rentowego w roku 2020 wyniosła 2365,47 zł i była wyższa o 5,5% w stosunku do roku 2019. Przeciętna miesięczna liczba osób pobierająca świadczenia emerytalno-rentowe ukształtowała się na poziomie ponad 8 035 500 tys. osób, a liczba wypłacanych emerytur i rent wzrosła w ujęciu rocznym o 85 100, co w głównej mierze wynika z rosnącej liczby świadczeń emerytalnych. Koszty pozostałych świadczeń w 2020 r. wyniosły 31 382 000 tys. zł, tj. 90,4% planu po zmianach i wzrosły w stosunku do roku 2019 o 21,7%. To było również skutkiem epidemii COVID-19, gdyż wzrost nastąpił głównie w wyniku zwiększenia wypłat zasiłków opiekuńczych i chorobowych. Zasiłki chorobowe wyniosły w roku ubiegłym 14 093 000 tys. zł. Kwota ta była wyższa w stosunku do roku 2019 o 15,7%. To było spowodowane zachorowaniami na COVID-19 lub przebywaniem na kwarantannie. Szacujemy, że kwota zasiłków wypłaconych z tego powodu wyniosła 1 947 000 tys. zł. Bardzo duży i dynamiczny wzrost wydatków na zasiłki opiekuńcze miał miejsce w roku 2020. Zasiłki wyniosły 3 723 000 tys. zł i były wyższe o ponad 245% w stosunku do wydatków poniesionych w roku 2019. Wzrost był konsekwencją wprowadzenia dodatkowego zasiłku opiekuńczego przysługującego ubezpieczonym, którzy musieli zająć się dzieckiem do lat 8 z powodu zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły ze względu na COVID-19. Jeśli chodzi o odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 2020 wyniósł on 3 865 000 tys. zł i nie uległ zmianie w stosunku do roku 2019.

Jeśli chodzi Fundusz Emerytur Pomostowych, przychody tego funduszu w roku 2020 według przypisu wyniosły 1 051 000 tys. zł. Głównym źródłem przychodów FEP była dotacja z budżetu państwa w kwocie 747 000 tys. zł. Składki na FEP według przypisu wyniosły 300 000 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 1,2%, natomiast składki według wpływu wyniosły 293 000 tys. zł, a to oznaczało spadek w stosunku do roku 2019 o 1,2%. To był efekt zwalniania niektórych płatników z obowiązku płacenia składek. Koszty funduszu w roku 2020 wyniosły 1 285 000 tys. zł. Główną pozycją kosztową funduszu były wydatki na emerytury pomostowe, które wyniosły 1 277 000 tys. zł, przy czym przeciętna liczba świadczeniobiorców kształtowała się na poziomie 33 900 osób, a przeciętna wysokość wypłacanego świadczenia była na poziomie 3137,28 zł.

Jeżeli chodzi o osobę prawną Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przychody ogółem w 2020 r. wyniosły 4 787 000 tys. zł i były wyższe od przychodów planowanych o ponad 56 000 tys. zł. Uzyskane w roku 2020 przychody w stosunku do roku 2019 były wyższe o ponad 106 000 tys. zł, na co wpłynęły przede wszystkim przychody z tytułu obsługi nowych zadań zleconych zakładowi do wypłaty, czyli dodatkowego rocznego świadczenia dla emerytów i rencistów, tzw. trzynasta emerytura, świadczenia postojowego, dodatku solidarnościowego oraz bonu turystycznego. Jak już wspomniałem, odpis z FUS na działalność ZUS w roku 2020 wyniósł 3 865 000 tys. zł i nie uległ zmianie. Odpis z FEP wyniósł 3 512 tys. zł i w relacji do roku 2019 był wyższy o 500 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycję przychodów ZUS w 2020 r. stanowiły przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych zakładowi do wypłaty, które wyniosły 442 997 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku 2019 o ponad 58%. Dominujący wpływ na wzrost przychodów w tej grupie miały przychody z tytułu obsługi pozostałych świadczeń, które w stosunku do roku 2019 wzrosły o 164 278 zł. Pozostałą cześć przychodów zakładu stanowiły przychody z poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS, pozostałe przychody operacyjne oraz pozostałe przychody finansowe.

Jeśli chodzi o koszty poniesione przez ZUS, łączne koszty działalności bieżącej zakładu wraz z amortyzacją liczoną według stawek wyniosły 5 009 000 tys. zł i zostały wykonane na poziomie 91,7% planu. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost kosztów ogółem z amortyzacją o kwotę 333 824 tys. zł, na co przede wszystkim wpłynęły

wyższe koszty wynagrodzeń osobowych, wyższe koszty składek na ubezpieczenia społeczne, a także koszty poniesione w związku z realizacją zadań związanych z COVID-19. Koszty wynagrodzeń wyniosły ogółem 3 100 000 tys. zł, w tym wynagrodzenia osobowe 3 085 000 tys. zł. Jeśli chodzi i koszty usług obcych, wyniosły one 841 004 tys. zł i wzrosły w stosunku do 2019 r. o ponad 8 000 tys. zł. Natomiast, jeśli porównamy je z planem, wyniosły one 79,2% zaplanowanej wielkości. Dominującymi kosztami usług obcych były usługi pocztowe i bankowe stanowiące 34,2% kosztów usług obcych oraz koszty związane z przetwarzaniem danych, stanowiące 32,2% kosztów usług obcych. Trzecią co do wielkości grupę kosztów stanowiły ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, które wyniosły ogółem 640 706 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku 2019 o 9%. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. Koreferat w tej części budżetowej przedstawi pani poseł Teresa Wargocka.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Dziękuję panu prezesowi za bardzo dokładne przedstawienie dochodów i wydatków wszystkich funduszy. Po zapoznaniu się z tym materiałem chciałabym wyraźnie podkreślić, że z pełną odpowiedzialnością będę wnioskowała o pozytywną opinię do części budżetowej 73. Myślę, że będę wyrazicielem wszystkich członków Komisji. Chcę szczególnie zwrócić uwagę na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który w okresie 2020 r. wykonał pracę organizacyjną, zmianę technologiczną przy niewielkim wzroście zatrudnienia. W zasadzie wszystkie kwestie związane z walką z COVID-19, jakie nałożono na ZUS, zostały wykonane z należytą starannością i ogromnym pożytkiem dla całego społeczeństwa. Było szereg programów, przede wszystkim tarcza antykryzysowa, postojowe i zwolnienie ze składek ZUS, ale również został uruchomiony bon turystyczny, co było zupełnie nowym, bardzo dużym wyzwaniem organizacyjnym i informatycznym. Biorąc pod uwagę czasu, który minął, wszystkie zadania przypisane do ZUS i wykonywane w obszarze zabezpieczenia społecznego w roku 2020, razem z dodatkowymi zadaniami, zasługują na najwyższe uznanie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych z tego tytułu nie poniósł drastycznych kosztów swojego funkcjonowania. Przychody były wyższe o 57 000, a koszty ZUS w 2020 r. wyniosły 5 009 000 tys. zł. i wykonano 91,7% planu. Koszty wynagrodzeń osobowych wyniosły 3 100 000 tys. zł i to jest niewielki wzrost w stosunku do ubiegłego roku.

Jeżeli chodzi o część 73 budżetu państwa, dochody wyniosły 258 853 tys. zł, tj. o 11% więcej niż w roku poprzednim, natomiast wydatki wszystkich funduszy, które pan prezes omówił oraz ZUS jako osoba prawna, wyniosły 54 443 626 tys. zł i to jest kwota o 3 690 000 tys. zł mniejsza niż w roku poprzednim.

Jako poseł koreferent wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 73.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę o opinię pana dyrektora z Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych: plany finansowe Funduszu Emerytur Pomostowych, Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Rezerwy Demograficznej i plan finansowy ZUS państwowej osoby prawnej. Nawiązując w pierwszej kolejności do części budżetowej 73 – ZUS, informuję, że NIK nie zgłasza uwag do wykonania budżetu państwa w tej części. Przechodząc do planu finansowego FUS, nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Koszty zostały poniesione na realizację zadań ustawowych. Prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami FUS. W 2020 r. budżet państwa nie udzielał pożyczek FUS, nie planowano i nie wykorzystywano środków Funduszu Rezerwy Demograficznej na uzupełnienie niedoborów funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych.

Przechodząc do Funduszu Emerytur Pomostowych, zwracamy uwagę, analogicznie jak w latach poprzednich, na nieuzyskanie wystarczających przychodów ze składek na pokrycie bieżących wydatków. Wpływy ze składek pokrywały jedynie 23,5% wypłat emerytur pomostowych, natomiast pozostała kwota została sfinansowana z dotacji budżetu państwa, przekazanej do funduszu w 2018 r. W 2020 r. wypłacono emerytury pomostowe ponad 33 tys. osób. NIK pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Funduszu Rezerwy Demograficznej. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Koszty zostały poniesione na realizacje zadań ustawowych. Stan funduszu na koniec 2020 r. wyniósł 51 000 000 tys. zł i zmalał w stosunku do 2019 r. o 6,1%, przede wszystkim z powodu udzielania w 2020 r. pożyczki Funduszowi Solidarnościowemu w kwocie 11 505 000 tys. zł. Była to druga nieoprocentowana pożyczka udzielona Funduszowi Solidarnościowemu na wypłatę rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów. Pierwsza pożyczka udzielona w 2019 r. w kwocie 8 737 000 tys. zł na refundację wypłaty jednorazowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów została umorzona z dniem 1 stycznia 2021 r. na podstawie art. 73 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2021 r.

NIK oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego ZUS jako państwowej osoby prawnej. Podobnie jak w latach ubiegłych zwracamy jednak uwagę na potrzebę kontynuowania działań skutkujących ograniczeniem nadpłat i wyrównań świadczeń emerytalno-rentowych, a także wypłat odsetek za zwłokę przy wypłacie zasiłków ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego oraz świadczeń rehabilitacyjnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, poseł Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Dziękuję panu prezesowi za obszerną i konkretną informację, również przedstawicielowi NIK, a także pani Teresie Wargockiej za profesjonalne przedstawienie informacji. Mam pytanie do pana prezesa ZUS. Według statystycznej informacji, Polacy przechodzą na emeryturę średnio po 30,5 latach pracy. Spotkaliśmy się z analizą, że Czesi po 36 latach, a Niemcy po 39 latach. Chciałbym, aby pan określił, czy to może być faktem w naszym ujęciu, bo dla mnie ta dysproporcja powoduje niezrozumiałą sytuację, głównie związaną z wpływem ze składek. Stąd chciałbym jeszcze raz zapytać, szczególnie panią Wargocką, która przedstawiła koreferat, ile wynosi łączna wypłata na emerytury w ZUS, ale w kwotach, nie procentowo. Jaki jest wpływ ze składek? Jaką mamy lukę w systemie pokrywaną z Funduszu Rezerwy Demograficznej, Funduszu Solidarnościowego itd.? Wiemy, że w przypadku KRUS to jest blisko 15 000 000 tys. zł rocznie. Ile jest w ZUS? Chodzi o naszą ocenę skali. Wiemy, że mamy ogromną dziurę demograficzną i chcemy wiedzieć, jak wygląda perspektywa najbliższej dekady. Ile państwo polskie dopłaca rocznie do tego systemu? Dziękuję.

Członek zarządu ZUS Paweł Jaroszek:

Bardzo dziękuję. Panie pośle, to można rozpatrywać wielowymiarowo – są różne świadczenia, różne typy składek. Podam najbardziej syntetyczny wskaźnik, czyli wszystkie wydatki z FUS do pokrycia ze składek, wpływy ze składek, należności pochodnych. To nam pokaże stronę przychodową i kosztową. Jeśli spojrzymy na rok kryzysowy od strony kasowej, można powiedzieć, że wpływy ze składek i należności pochodnych wyniosły dokładnie 197 231 000 tys. zł, natomiast wydatki FUS – 264 043 000 tys. zł, czyli wskaźnik pokrycia wyniósł 74,7%. To było mniej więcej na poziomie wskaźnika z roku 2016. Od roku 2010 obserwowaliśmy coroczną poprawę sytuacji. Pierwszym rokiem, gdy nastąpiło obniżenie, był rok pandemiczny, co wydaje się oczywiste. Jeszcze dla zobrazowania rok 2019 – wydatki z FUS wyniosły 243 797 000 tys. zł, natomiast wpływy ze składek i należności pochodnych – 197 452 000 tys. zł. Wskaźnik na koniec roku 2019 był lepszy i wynosił 81%. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Również chciałam wyrazić pozytywną opinię. Przypominam, że oprócz zadań, które zwyczajowo realizuje ZUS, były jeszcze zadania związane z sytuacją covidową, które obsługiwał ZUS, czyli tarcze 1–4, 5, 6, 7–9 (już w roku 2021), wspomniany bon turystyczny, dodatkowe zasiłki opiekuńcze, dodatek solidarnościowy, odroczenia terminów, układy ratalne. Dołączam się do tego, co powiedziała pani poseł Teresa Wargocka, czyli pozytywnego zaopiniowania tej części budżetowej.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku o pozytywne zaopiniowanie wyżej wymienionej części budżetowej? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Bardzo dziękuję, panie prezesie.

Członek zarządu ZUS Paweł Jaroszek:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Bardzo dziękuję, Wysoka Komisjo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Przechodzimy do kolejnej części: plan finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Referuje pan Tomasz Maruszewski zastępca prezesa PFRON. Bardzo proszę, panie prezesie.

Zastępca prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, w imieniu zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pragnę przedstawić Wysokiej Komisji najistotniejsze kwoty i kierunki wydatkowanych środków pozyskanych przez PFRON w roku 2020 w ramach sprawozdania, które zostało dołączone i dosyć szczegółowo prezentuje te dane. Po stronie przychodowej w roku 2020 zostały zrealizowane przychody w kwocie 6 083 868 tys. zł, co stanowiło 102,03% planu po zmianach. Na kwotę ogólnych przychodów przede wszystkim składają się wpłaty od zakładów pracy, które nie zatrudniają osób niepełnosprawnych w wystarczającym wskaźniku wynoszącym 6%, zgodnie z ustawą o rehabilitacji. Te wpłaty zostały zrealizowane w wysokości 4 936 000 tys. zł, co stanowiło 99,14% planu. Drugą pozycją przychodową są dotacje budżetowe. Dotacja została przyznana w planie na poziomie 700 000 tys. zł, wykonanie na poziomie 695 389 tys. zł, co stanowi prawie 99% planowanej wysokości dotacji. To są najistotniejsze pozycje dotyczące przychodów.

Jeśli chodzi o wydatki zostały one zrealizowane w kwocie 5 875 067 tys. zł, co stanowi 88,85% planu na 2020 r. W tej ogólnej kwocie największą pozycję stanowiło dofinansowanie do wynagrodzeń niepełnosprawnych zatrudnianych przez pracodawców. Kwota wykonania wynosiła 3 274 414 tys. zł, co stanowi prawie 91% planu na rok 2020. Tutaj chciałbym podkreślić, że jest duża dysproporcja w stosunku do wykonania planu, pomimo że 1 kwietnia 2020 r. wzrosły kwoty dofinansowań z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych według poszczególnych stopni niepełnosprawności. Jest to efekt jak najbardziej związany z pandemią. Bezrobocie ogólnie wzrosło, w związku z tym, to też dotyczyło osób niepełnosprawnych.

Jeśli chodzi o kolejną pozycję, czyli przelewy redystrybucyjne, to są wydatki przekierowywane z PFRON do samorządów wojewódzkich i powiatowych. Wykonano 99% planu, co stanowiło kwotę 1 237 275 tys. zł. Kolejną pozycją są zadania zlecane z art. 36 ustawy o rehabilitacji. To są zadania realizowane przez organizacje pozarządowe. Środki te zostały przekierowywane w ramach ogłaszanych konkursów przez PFRON. Kwota w roku 2020 wynosiła 327 248 tys. zł, co stanowiło niemal 98% zaplanowanych wydatków w tym zakresie.

Jeśli chodzi o realizację programów zatwierdzonych przez radę nadzorczą PFRON, plan został zrealizowany w wysokości 389 251 tys. zł, co stanowiło 84% zaplanowanych wydatków w tym zakresie. Kolejną pozycją jest refundacja składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne. Tutaj też wykonanie stanowi nieco ponad 78%. W wartości bezwzględnej jest 84 137 tys. zł. Tytułem wyjaśnienia, stosunkowo niski poziom wykonania był związany ze zwolnieniem od składek osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą. Kolejną pozycją jest zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzą-

cych zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego lub od czynności cywilno-prawnej. Realizacja została wykonana w tym zakresie na poziomie 44 778 tys. zł i stanowiło to 83% zaplanowanych wydatków. Ponadto, wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 359 600 tys. zł, co stanowiło 66% planu. Przy realizacji strony przychodowej i wydatkowej, stan funduszu na 31 grudnia 2020 r. wyniósł 1 348 930 tys. zł.

To wszystko w największym skrócie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. Koreferuje pan poseł Grzegorz Matusiak.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku budżetowym 2020 po stronie przychodów zanotował 102%, a po stronie kosztów 88,8%. Proponuję przyjąć sprawozdanie przez Wysoką Komisję. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest opinia Najwyższej Izby Kontroli w tym zakresie?

P.o. dyrektor NIK Dariusz Rogowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego PFRON w 2020 r. Prawidłowo realizowano przychody oraz gospodarowano wolnymi środkami. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Koszty zostały poniesione na realizację zadań ustawowych. Również pozytywnie zaopiniowano roczne sprawozdania z 2020 r. z wykonania planu finansowego funduszu oraz sprawozdania za IV kwartał w zakresie operacji finansowych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Magdalena Biejat.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Bardzo dziękuję. Mam jedno pytanie. Powiedział pan, że nie wykonano planu ze względu na pandemię i z powodu zwalniania pracowników z niepełnosprawnościami. Mamy też informację, że w 2020 r. zmniejszyła się również liczba zakładów pracy chronionej. Czy w pana opinii zmniejszenie liczby zakładów pracy chronionej należy przypisywać koronawirusowi, czy widzi pan również inne powody? Dziękuję.

Zastępca prezesa PFRON Tomasz Maruszewski:

Koronawirus – tak, pani poseł, ale generalnie z roku na rok jest zauważalny spadek liczby zakładów pracy chronionej, bez względu na to, czy mamy do czynienia z pandemią. Obecnie jest mniej niż 800 takich zakładów, a jeszcze kilka lat temu było ponad 1000.

Gdy rozmawiamy ze środowiskiem pracodawców zakładów pracy chronionej, najczęstszą przyczyną są dużo większe obciążenia związane z funkcjonowaniem tych zakładów i dysproporcja między obciążeniami a ewentualnymi benefitami w postaci dofinansowania. Dla pocieszenia powiem, że takie zakłady tracą w sposób formalny status zakładu pracy chronionej nadawany przez wojewodów, ale najczęściej nie ulegają likwidacji. Zatem działalność jest prowadzona w mniejszym zakresie i osoby niepełnosprawne są zatrudniane u tego samego pracodawcy, który został pozbawiony statusu zakładu pracy chronionej lub znajdują zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania tej części budżetowej? Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała plan finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym pozytywnie zaopiniowaliśmy wszystkie części budżetu. Bardzo dziękuję przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli i wszystkim państwu.

Pozostał nam wybór posła upoważnionego do reprezentowania Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, aby posłem tym została pani Teresa Wargocka, ponieważ jest jednocześnie członkiem Komisji Finansów Publicznych. Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie słyszę. Zatem pani poseł Teresa Wargocka będzie reprezentować naszą Komisję na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Bardzo dziękuję wszystkim za udział. Zamykam posiedzenie Komisji.